

EBA/GL/2017/04

11/07/2017

Konačne smjernice

o postupanju prema dioničarima pri bail-inu ili otpisu i konverziji instrumenata kapitala

1. Obveze usklađivanja i izvješćivanja

Status ovih smjernica

1. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010¹. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010 nadležna tijela i financijske institucije moraju ulagati napore da se usklade s ovim smjernicama.
2. Smjernice iznose EBA-ino stajalište o odgovarajućim nadzornim praksama unutar Europskog sustava financijskog nadzora ili o tome kako bi se pravo Unije trebalo primjenjivati u određenom području. Nadležna tijela određena člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1093/2010 na koja se smjernice primjenjuju trebala bi se s njima uskladiti tako da ih na odgovarajući način uključe u svoje prakse (npr. izmjenama svojeg pravnog okvira ili nadzornih postupaka), uključujući i u slučajevima kada su smjernice prvenstveno upućene institucijama.

Zahtjevi za izvješćivanje

3. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) 1093/2010 nadležna tijela moraju obavijestiti EBA-u o tome jesu li usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama, odnosno o razlozima neusklađenosti do 11/09/2017. U slučaju izostanka takve obavijesti unutar ovog roka EBA će smatrati da nadležna tijela nisu usklađena. Obavijesti se dostavljaju slanjem ispunjenog obrasca koji se nalazi na internetskoj stranici EBA-e na adresu compliance@eba.europa.eu s uputom „EBA/GL/2017/04”. Obavijesti bi trebale slati osobe s odgovarajućom nadležnošću za izvješćivanje o usklađenosti u ime svojih nadležnih tijela. Svaka se promjena statusa usklađenosti također mora prijaviti EBA-i.
4. Obavijesti će biti objavljene na EBA-inoj internetskoj stranici u skladu s člankom 16. stavkom 3.

¹ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ, (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

Glava I. – Predmet, područje primjene i definicije

1. Predmet

1.1. Na temelju članka 47. stavka 6. Direktive 2014/59/EU (Direktiva o oporavku i sanaciji banaka, BRRD)², u ovim se smjernicama navode okolnosti u kojima bi bilo prikladno, kada se primjenjuje bail-in instrument utvrđen člankom 43. ili otpis ili konverzija instrumenata kapitala utvrđeni člankom 59., poduzeti jednu od sljedećih mjera ili obje sljedeće mjere:

(a) poništavanje postojećih dionica ili drugih vlasničkih instrumenata ili njihov prijenos na vjerovnike u bail-inu,

(b) razvodnjavanje postojećih dioničara i imatelja drugih vlasničkih instrumenata kao posljedica konverzije:

(i) relevantnih instrumenata kapitala koje je izdala institucija u skladu s ovlasti iz članka 59. stavka 2. BRRD-a, ili

(ii) prihvatljivih obveza u dionice ili druge vlasničke instrumente koje je izdala institucija u sanaciji u skladu s ovlasti iz članka 63. stavka 1. točke (f) BRRD-a.

Člankom 47. stavkom 1. zahtijeva se da aktivnost (b) može jedino biti poduzeta kada, sukladno vrednovanju izvršenom u skladu s člankom 36., institucija u sanaciji ima pozitivnu neto vrijednost imovine, i konverzija se izvršava po stopi konverzije kojom se snažno razvodnjuju postojeći dionički udjeli i drugi vlasnički instrumenti.

2. Definicije

U kontekstu ovih smjernica primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „poništenje” dionica znači da su dionice poništene, a ekonomske tražbine i druga prava vlasništva dioničara po tim dionicama u potpunosti su izbrisani;

(b) „prijenos” dionica znači da su dionice ili drugi vlasnički instrumenti preneseni vjerovnicima, a buduće ekonomske tražbine i druga prava vlasništva izvornih dioničara po tim dionicama u potpunosti su izbrisani;

(c) „razvodnjavanje” znači da se izdaju nove dionice ili drugi vlasnički instrumenti, a buduće ekonomske tražbine i druga prava postojećih dioničara, kao takvi, razmjerno su smanjeni, ali nisu nužno izbrisani. Oni mogu zadržati neka gospodarska i upravna (glasačka) vlasnička prava³.

² Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava (SL L 173, 12. 6. 2014., str. 190.)

³ Razvodnjavanje može biti kombinirano s „poništenjem” ili „prijenosom” s učinkom da neke dionice, ali ne sve, budu poništene ili prenesene.

3. Područje primjene i stupanj primjene

Ove su smjernice upućene sanacijskim tijelima kada primjenjuju bail-in instrument ili ovlasti za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u trenutku insolventnosti nad institucijom ili subjektom navedenim u članku 1. točki (b), (c) ili (d) Direktive 2014/59/EU.

Glava II. – Smjernice o okolnostima u kojima je prikladno poništiti, prenijeti ili snažno razvodniti dionice ili druge vlasničke instrumente

1. Okolnosti povezane s vrednovanjem imovine i obveza društva

- 1.1. Prije primjenjivanja bail-in instrumenta ili ovlasti za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u trenutku insolventnosti treba provesti pravedno, razborito i realistično vrednovanje imovine i obveza institucije u skladu s člankom 36. točkama od (b) do (g) Direktive 2014/59/EU.
- 1.2. Namjena tog vrednovanja je pružiti informacije za donošenje potrebnih odluka sanacijskog tijela o opsegu poništavanja ili razvodnjavanja dionica ili drugih vlasničkih instrumenata i opsegu gubitaka koje treba iskazati u trenutku sanacije.
- 1.3. Također se mora izvršiti neovisno *ex post* vrednovanje u skladu s člankom 74. stavkom 2. Direktive 2014/59/EU kako bi se odredilo je li tretman dioničara i vjerovnika uslijed sanacije bio nepovoljniji od onoga koji bi imali u slučaju redovnog postupka kod insolventnosti nad tim društvom (*ex post* vrednovanje). Procjena očekivanog tretmana svake kategorije dioničara i vjerovnika u slučaju da je društvo likvidirano redovnim postupkom u slučaju insolventnosti također se mora uključiti uz vrednovanje izvršeno temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a sukladno zahtjevima iz članka 36. stavka 8. BRRD-a.
- 1.4. Prikladan tretman dioničara i drugih vlasničkih instrumenata treba ovisiti o procijenjenoj neto vrijednosti imovine institucije sukladno vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a i procjene izrađene temeljem članka 36. stavka 8. te Direktive.

a. Poništenje ili prijenos

- 1.5. Sanacijska tijela trebaju u cijelosti poništiti ili prenijeti sve dionice ili druge vlasničke instrumente kada je neto vrijednost imovine institucije jednaka nuli ili negativna sukladno i vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a i procjeni izrađenoj temeljem članka 36. stavka 8. te Direktive.
- 1.6. Suprotno tome, kada je neto vrijednost imovine institucije pozitivna i prema vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a i prema procjeni izrađenoj temeljem članka 36. stavka 8. te Direktive, opseg poništenja ili prijenosa treba biti djelomičan i treba osigurati da dioničari zadrže bar neto vrijednost imovine iz procjene temeljem članka 36. stavka 8.

- 1.7. Ako je neto vrijednost imovine sukladno vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a jednaka nuli ili negativna, bit će nužno otpisati, bar dijelom, tražbine vjerovnika koje su nadređene u trenutku insolventnosti dionicama ili drugim vlasničkim instrumentima. Otpisivanje tražbina drugih vjerovnika dok dioničari zadržavaju određenu vrijednost bilo bi nedosljedno i s redoslijedom otpisa iz članka 48. Direktive 2014/59/EU i s hijerarhijom vjerovnika u trenutku insolventnosti zahtijevane načelima iz članka 34. Direktive 2014/59/EU.
- 1.8. Ako dionice ili drugi vlasnički instrumenti imaju pozitivnu vrijednost prema vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a, no vrijednost im je jednaka nuli prema procjeni temeljem članka 36. stavka 8., sanacijska tijela mogu odabrati iz šireg skupa mogućnosti koje se sastoje od: a) potpunog poništenja ili prijenosa, b) djelomičnog poništenja ili prijenosa⁴, ili c) razvodnjavanja. U tom slučaju, kako bi se osigurala dosljednost s hijerarhijom vjerovnika, s redoslijedom otpisa iz članka 48. i s načelima sanacije iz članka 34., sanacijska tijela trebaju pažljivo provesti vrednovanje kako bi odredila koja će opcija biti najbolje usklađena s načelima i zaštitnim mjerama iz BRRD-a i postići ciljeve sanacije.
- 1.9. Pri poduzimanju sanacijskih mjera sanacijska tijela trebaju izbjegavati poduzimanje sanacijskih mjera za koje očekuju da će dioničarima stvoriti veći gubitak od onoga koji bi pretrpjeli u likvidaciji redovnim postupkom u slučaju insolventnosti⁵.

b. Snažno razvodnjavanje

- 1.10. Ako dionice ili drugi vlasnički instrumenti nisu preneseni u cijelosti, moraju biti snažno razvodnjeni konverzijom obveza u vlasnički kapital.
- 1.11. Za potrebe ovih smjernica, smatra se da snažno razvodnjavanje znači da i postotak dioničarevog vlasništva nad institucijom i vrijednost vlasničkih instrumenata moraju biti smanjeni, osim ako bi to kršilo zaštitne mjere određene člankom 73. BRRD-a. Ta će situacija nastupiti jedino ako se od sanacije očekuje da očuva manju vrijednost za imatelje tražbina prema banci nego što bi to bilo kod redovnog postupka u slučaju insolventnosti.
- 1.12. Kada nastupi razvodnjavanje, opseg razvodnjavanja treba odrediti dosljedno s odredbama članka 50. Direktive 2014/59/EU i smjernicama EBA-e o stopama konverzije. Stope konverzije određene dosljedno s vodećim načelom 2 smjernica EBA-e o stopi konverzije duga u vlasnički kapital uz bail-in trebaju osigurati da razvodnjavanje bude snažno. To načelo zahtijeva da stope konverzije budu određene tako da osiguravaju da dioničari snose

⁴ „Djelomično poništenje/prijenos” znači da se razvodnjavanje (članak 47. stavak 1. točka (b)) kombinira s „poništenjem” ili „prijenosom” (članak 47. stavak 1. točka (a)) bez poništenja ili prijenosa instrumenata u cijelosti (tj. dioničari i vlasnici drugih instrumenata zadržavaju određenu vrijednost). Djelomičan prienos također bi mogao biti izvršen podjelom dionica kako bi se stvorile dodatne dionice koje se prenose imateljima instrumenata kapitala ili vjerovnicima.

⁵ Ako je tome tako, oni bi gotovo sigurno također imali pozitivnu vrijednost trajnosti poslovanja, jer se obično očekuje da će sanacija čuvati vrijednost u usporedbi sa slučajem insolventnosti.

prvi gubitak i poštuju hijerarhiju vjerovnika. Ako se očekuje da će određena kategorija vjerovnika biti u nepovoljnijem položaju nakon sanacije nego prije sanacije prema vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a, sanacijsko tijelo treba odrediti stopu konverzije koja je jednaka nuli ili blizu nule za sve kategorije obveza i instrumenata koji su podređeni u slučaju insolventnosti.

- 1.13. U izuzetnim okolnostima moguć je slučaj gdje se od niti jednog imatelja obveza ne očekuje doprinos apsorpciji gubitka ili dokapitalizaciji u okviru sanacije. U tom slučaju, stope konverzije za instrumente kapitala treba odrediti tako da se osigurava postizanje ciljeva sanacije i da se vrijednost dionica ili drugih vlasničkih instrumenata smanji u odnosu na stanje prije sanacije.
- 1.14. Sanacijska tijela mogu odabrati snažno razvodniti tražbine postojećih imatelja dionica ili drugih vlasničkih instrumenata jedino ako vrednovanje izvršeno temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a ukazuje na to da dionice ili drugi vlasnički instrumenti imaju neto pozitivnu vrijednost. U tim okolnostima također bi se moglo primijeniti snažno razvodnjavanje u kombinaciji s djelomičnim poništenjem ili djelomičnim prijenosom dionica ili drugih vlasničkih instrumenata.
- 1.15. Sanacijska tijela ne bi trebala koristiti snažno razvodnjavanje ako je neto vrijednost imovine institucije jednaka nuli ili negativna sukladno vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a kako bi se osigurala dosljednost s načelima iz članka 34. Direktive 2014/59/EU da dioničari snose prvi gubitak i da treba poštivati hijerarhiju vjerovnika u slučaju insolventnosti.
- 1.16. Kada sanacijsko tijelo smatra da institucija ima pozitivnu neto vrijednost imovine na temelju vrednovanja izvršenog temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a, ali vrijednost jednaku nuli prema procjeni izrađenoj temeljem članka 36. stavka 8. te Direktive, sanacijsko tijelo treba odabrati onu mogućnost navedenu u članku 47. stavku 1. točki (a) ili (b) Direktive 2014/59/EU za koju smatra da najbolje postiže ciljeve sanacije.
- 1.17. U nekim okolnostima ovlasti za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala iz članka 59. Direktive 2014/59/EU mogu biti aktivirane bez istovremenog aktiviranja sanacije. Opseg otpisa ili konverzije mora biti iznos potreban za postizanje ciljeva sanacije prema ocjeni u skladu s člankom 60. stavkom 1. točkama (b) i (c). Taj iznos može biti nula ako je, na primjer, članak 59. aktiviran zbog pružanja izvanredne javne financijske potpore (uključujući slučajeve kada središnja banka dala hitnu likvidnosnu pomoć na osnovi naknade za troškove ili jamči za novoizdane obveze) dobro kapitaliziranoj instituciji za koju se ne smatra da propada niti da će vjerojatno propasti u skladu s člankom 32. Direktive 2014/59/EU.
- 1.18. U tim slučajevima sanacijska tijela ne trebaju smanjivati redovni osnovni kapital (CET1) niti otpisivati ili konvertirati relevantne instrumente kapitala jer banka ne propada niti će vjerojatno propasti i takav postupak ne služi nužno za postizanje ciljeva sanacije.

Tablica u nastavku sadrži sažetak informacija istaknutih u ovom poglavlju:

<u>Okolnost koja se odnosi na vrijednost tražbina dioničara</u>	<u>Prikladne mjere</u>	<u>Neprikladne mjere</u>
Pozitivna neto vrijednost imovine i prema vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a i prema procjeni izrađenoj temeljem članka 36. stavka 8. te Direktive	<ol style="list-style-type: none"> 1. Djelomično poništenje 2. Djelomičan prijenos 3. Razvodnjavanje 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potpuno poništenje 2. Potpun prijenos
Pozitivna neto vrijednost imovine prema vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a, ali neto vrijednost imovine jednaka nuli ili negativna neto vrijednost imovine prema procjeni izrađenoj temeljem članka 36. stavka 8. te Direktive	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potpuno ili djelomično poništenje 2. Potpun ili djelomičan prijenos 3. Razvodnjavanje 	Ništa (ali stope konverzije moraju biti prikladne)
Neto vrijednost imovine jednaka nuli ili negativna neto vrijednost imovine i prema vrednovanju izvršenom temeljem članka 36. stavka 4. točaka od (b) do (g) BRRD-a i prema procjeni izrađenoj temeljem članka 36. stavka 8. te Direktive	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potpuno poništenje 2. Potpun prijenos 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Djelomično poništenje 2. Djelomičan prijenos 3. Razvodnjavanje

2. Okolnosti osim onih povezanih s vrednovanjem imovine i obveza društva

- 1.19. Kada može biti prikladno više mogućnosti na temelju vrednovanja ili pri odabiru između alata za postizanje razvodnjavanja, sanacijska tijela trebaju odabrati onu mogućnost ili one mogućnosti koje najbolje zadovoljavaju ciljeve sanacije iz članka 31. BRRD-a.
- 1.20. Posebice, odredbe nacionalnog prava ili prava EU-a o trgovačkim društvima mogu utjecati na odgovarajući odabir između postizanja razvodnjavanja isključivo izdavanjem novih dionica, putem kombinacije poništavanja nekih dionica i izdavanja novih dionica ili putem prijenosa nekih dionica.

- 1.21. Sljedeći primjeri daju neiscrpnu ilustraciju čimbenika koje sanacijska tijela trebaju uzeti u obzir. Primjeri nisu konačni i postizanje usklađenosti sa smjernicama ne zahtijeva da tijela odluče odabrati predložene mogućnosti kada vrijede opisane okolnosti.
- 1.22. Prilikom razmatranja treba li poništiti ili prenijeti dionice ili druge vlasničke instrumente (pojedinačno ili u kombinaciji s razvodnjavanjem), tijela mogu uzeti u obzir posebna svojstva dionica ili drugih instrumenata. Na primjer, kada određene dionice daju određena posebna glasačka prava, tijela mogu smatrati da bi bilo prikladnije poništiti te dionice nego prenijeti ih kako bi se pojednostavila struktura reorganiziranog društva.
- 1.23. U nekim slučajevima mogu postojati dionice ili drugi vlasnički instrumenti koji nisu CET1 kapital, na primjer povlaštene dionice koje se smatraju instrumentima dodatnog osnovnog kapitala. Tijela mogu odabrati prenijeti samo CET1 instrumente i poništiti sve dionice ili druge vlasničke instrumente (poštujući mjerodavne zaštitne mjere i pravnu zaštitu).
- 1.24. Kada sanacijska tijela temeljem članka 43. stavka 4. Direktive 2014/59/EU upotrijebe mogućnost promjene pravnog oblika prethodno objedinjene institucije nakon bail-ina, poništenje vlasničkih instrumenata treba biti izvršeno ako je to nužno radi provedbe te promjene.
- 1.25. Ako su dionice dioničkog društva uvrštene na službenim burzama, prenošenje dionica umjesto njihovog poništavanja može biti nužno kako bi se izbjegao prekid uvrštenja i prekid kontinuiranog vrednovanja dionica.

Glava III. – Završne odredbe i primjena

Ove smjernice sanacijska tijela trebaju primijeniti u nacionalnim praksama sanacije u roku od 6 mjeseci nakon objavljivanja.